

เทศน์เช้า วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๕

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันนี้วันสำคัญทางพุทธศาสนา วันสำคัญทางพุทธศาสนาเพราะวันนี้เป็นวันขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงจักรธรรม จักรธรรมคือวันนี้วันที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศนาธรรมจักๆ เวลาเทศนาธรรมจักๆ นะ มนุษย์นี้ฟังอยู่ ๕ คน ปัญจวัคคีย์นะ แล้วเวลาเทศน์ให้พระฟัง ให้มนุษย์ฟัง พระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรมองค์เดียว อีก ๔ องค์นั้นยังไม่เห็นธรรม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังต้องเทศน์ย้ำแล้วย้ำอีกจนเป็นพระโสดาบันทั้งหมด ถึงเทศน์อนัตตลักขณสูตรเป็นพระอรหันต์ขึ้นมา เป็นพระอรหันต์เหมือนกันนะ

คุณลูก ๕ คน เวลาเทศน์ออกไปรู้อยู่คนเดียว อีก ๔ คนนั้นยังไม่รู้ ฉะนั้น พอยังไม่รู้ แต่เวลาเทศนา อินทร์ พรหม...เทวดา อินทร์ พรหมเขารู้หมด เขาส่งข่าวเป็นชั้นๆ ขึ้นไป เห็นใหม่ บัดนี้จักรได้เคลื่อนแล้ว ย้อนกลับอีกไม่ได้เลย เทวดา อินทร์ พรหมเขารู้เรื่องของเขา เขาฟังแล้วเขาเข้าใจของเขา แต่มนุษย์ไม่รู้

พอมนุษย์ไม่รู้ แต่ด้วยบารมีขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมและวินัยนี้ไว้วางธรรมวินัยเพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารู้สัตว์ขันธ์สัตว์ แสดงรู้สัตว์ขันธ์สัตว์พยายามไปเอาไปโปรดคนที่มีอำนาจวาสนา คนมีอำนาจวาสนา แต่ถ้าพูดถึงอายุเขาสั้น อย่างเช่น องคุลิมาล ถ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปไม่ทันก็ฆ่าแม่ ถ้าฆ่าแม่ก็หมด อย่างเช่นอชาตศัตรู อชาตศัตรูถ้าพูดถึงไม่ได้คบเทวทัตนะ อย่างน้อยต้องเป็นพระอนาคามี แต่เพราะฆ่าพ่อ

พอฆ่าพ่อไปแล้ว เห็นใหม่ นี้ศรัทธาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาก เวลาเขามาส่งข่าวว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพาน พวกมหาดเล็กก็รู้ว่าต้องพยายามไป เพราะสมัยโบราณเขาเป็นเรือขุด เขาเอายาสมุนไพรมานำแล้ววางไว้ เวลาถ้ารายงานแล้วจะต้องมีปฏิริยาแน่นอน เพราะด้วยความเคารพ ด้วยบูชาอย่างมหาศาลเลย พอบอกว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานช็อกเลยนะ พอช็อกก็เอาลงแช่ในสมุนไพรร้อน ช็อกอีก ฟั่น คุณลูก

ศรัทธาขนาดนั้น คนถนอมรักษานาคนั้น แต่เพราะความหลงผิดไปปีตุ่มต ไปฆ่าพ่อเอาไว้ เห็นไหม มันเลยหมดโอกาสไป

นี่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงญาณว่าจะไปเอาใคร นี่เราจะบอกว่าเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศนาว่าการมา คนเวลาเข้าใจได้ก็มี แต่คนที่เข้าใจไม่ได้ สร้างบุญกุศลไป สร้างบุญกุศลไปก็มี สิ่งที่มี นี่เรื่องโลกๆ ถ้าเรื่องโลกๆ ความเข้าใจของเราเวลาวางธรรมวินัยเราไม่เข้าใจกันไปเอง พอเราเข้าใจไปเองเราก็ว่าเราคิดถูกต้อง เราคิดดีงามของเรา เราคิดถูกต้องดีงามมันเป็นเรื่องโลกนะ เรื่องโลกคือการที่เรามีสติมีปัญญาของเรา เราเข้าใจสิ่งนี้ได้

ศาสนามีคุณค่ามาก มีคุณค่ามาก มันเป็นวัฒนธรรมของเรา วัฒนธรรมของชาวพุทธ เราอยู่ในสังคมไทย เราอยู่ในประเทศไทยเรารู้ว่าเราได้แรงเสียดสีต่างๆ เราก็เบื่อหน่ายทั้งนั้นแหละ แต่เวลาถ้าใครไปเที่ยวรอบโลก กลับมาจะคิดถึงบ้านมากเลย นี่วัฒนธรรมของเขาไม่เหมือนเรา ถ้าวัฒนธรรมไม่เหมือนเรา เราจะไปเข้ากับเขา มันว่าแหวนะ มันมองแต่เรื่องของวัตถุ

ถ้าวัตถุเขาเจริญมาก แต่เขาเจริญมาก วัตถุเครื่องใช้ไม่สอยมีไปหมดเลย แต่เวลาเข้าไปในบ้านนะไปนั่งคอดกกันอยู่ในบ้าน มันห่อหิ้ว มันเศร้าหมอง มันอึดอัดขัดสนในใจ นี่ข้าวของเงินทองเต็มไปหมด แต่มันไม่ช่วยเหลือให้เรามีความสุขขึ้นมาได้เลย แต่ของเราปากกัดตีนถีบนะ พ่อแม่เวลาเห็นหน้ากัน คุณแลกกัน มันก็ยังมีความสัมพันธ์นะ ยังมีความอบอุ่นนะ

ถ้าความอบอุ่น เห็นไหม นี่พูดถึงว่าประเพณีวัฒนธรรมมันเข้าถึงหัวใจใจ ถ้ามันเข้าถึงหัวใจ นี่เข้าถึงหัวใจ พอเข้าถึงหัวใจมันมีความรับรู้สึก มันแก้ไขของมันได้ แต่ถ้ามันเป็นเรื่องของวัตถุมันเป็นสิ่งที่อาศัยของร่างกาย ร่างกายอำนวยความสะดวก อำนวยความสะดวกจิตใจมันด้าน จิตใจมันด้านเพราะอะไร? เพราะสิ่งใดที่มันต้องการก็แสวงหามาปรนเปรอมันๆ ปรนเปรอมันแล้ว แต่หัวใจมันว่าแห้วทำอะไร? ทำอย่างไร เห็นไหม

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงบอกให้เราเสียสละกันนี้ไง ถ้าการเสียสละคือเปิดหัวใจออกไป ถ้าเปิดหัวใจ สิ่งใดที่เราแสวงหามา เราทำมาหากินของเรา สิ่งนี้ใครไม่ถนอม ใครไม่รักษา ใครไม่ว่าเป็นของเรามันเป็นไปไม่ได้ มันเป็นของเราแน่นอน ถ้ามันเป็นของเราทำไมเราเสียสละล่ะ?

เราเสียสละไปเพราะเราเชื่อ เราเชื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์แก้วสารพัดนึก เพราะการเสียสละสร้างบุญกุศลนะ ถ้าบุญกุศลขึ้นมา พอมันเปิดออก มันเปิดออก สิ่งที่เราเสียสละออกไป วัตถุข้าวของมันมาเองไม่ได้ มันเป็นวัตถุ แต่เพราะจิตใจมัน มีเจตนา คนที่มีเจตนา เห็นไหม เจตนาตั้งแต่บ้าน นี่มีเจตนา มีความผูกพัน คิดมาตลอด มันย่ำคิด ย่ำทำกันที่หัวใจอันนั้น ถ้าเสียสละออกไปแล้ว สิ่งนี้มัน เฮ้อ!

นี่สิ่งนั้นมันมีประโยชน์ตรงไหน? มันมีประโยชน์ตรงที่ว่ามันฝึกฝนของมัน เห็นไหม ถ้า ฝึกฝนของมัน สิ่งที่เราเสียสละได้ใครเสียสละ? ก็หัวใจมันเปิดของมันออก ถ้ามันเปิดของมันออก ถ้ามันฟังธรรมมันกระทบเข้ามาที่หัวใจนี้ ถ้ามันกระทบหัวใจนี้ สิ่งของมันเศร้าหมอง สิ่งของมันฝังอยู่ในหัวใจ นี่มันจะเริ่มจากตรงนี้ ถ้ามันไม่มีจุดเริ่มต้นมันจะไปหาที่ไหน?

นี่บอกวานิพพานเป็นความว่าง ศาสนาสอนให้ปล่อยวาง มันปล่อยวางอะไร? มันปล่อยวางอย่างนั้นมันไม่มีสิ่งใดไปปล่อยวาง แต่เราเสียสละของเรา เราฝึกหัดของเรา มันมีเหตุมีผลนะ มันจับต้องได้ ถ้ามันจับต้องได้ นี่เราเสียสละออกไปๆ เสียสละออกไป จิตใจมันจะเปิดกว้างขึ้น เปิดกว้างขึ้น ถ้ามันฟังธรรมมันฟังรู้เรื่องนะ แต่ถ้าไม่เสียสละออกไป เห็นไหม มันก็จินตนาการ กันไป ทำทานใช่ไหม? ฉันทักทำแล้วไง ฉันทักคิดของฉันทักแล้วไง นี่ของของฉันทัก เราทำของเราแล้ว ใจ คิดออกไปแต่ไม่มีเหตุมีผล ไม่มีเหตุผลนะมันก็กดดันหัวใจอยู่อย่างนั้นแหละ ความเศร้าหมอง ความเครียดมันก็กลับทับไว้อย่างนั้นแหละ

แต่ถ้าเราได้เสียสละของเราออกไป นี่มันได้เปิดออกมา เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศนาว่าการนะ ในสมัยพุทธกาลเขาบอกว่า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศนาว่าการ เหมือนหงายของที่คว่ำอยู่ให้มันหงายขึ้นมา ถ้าของที่คว่ำอยู่มันหงายขึ้นมา เห็นไหม มันรับ แดด รับลม รับฝนได้ทั้งนั้นแหละ มันมีภาชนะสิ่งใดมันก็รับได้ จิตใจถ้ามันคว่ำอยู่นะ ฝนตก แดดออกขนาดไหนมันไม่ได้ผลอะไรหรอก

นี่ก็เหมือนกัน ถ้ามันจินตนาการ มันนึกของมันไป มันเหมือนกับคว่ำหัวใจของมันไว้ แล้วมันก็บอกว่าปล่อยวางๆ ปล่อยวางเพราะความตระหนี่ของมันไง ปล่อยวางเพราะมันสงวนรักษาใจมันไง ปล่อยวางๆ ปล่อยวางทำไมเกิดทิฏฐิมานะอย่างนั้น แต่ถ้ามันหงายขึ้นมา เห็นไหม มันหงายขึ้นมามันได้รับ นี่ฝนตกแดดออกต่างๆ นะความร้อนมันก็ได้ ฝนมันก็ได้น้ำของมัน

ถ้ามันคิดของมัน มันทำของมัน มันมีผลของมัน ถ้ามีผลของมัน ถ้าเสียสละออกไป เวลาฟังธรรมขึ้นมามันทิ่มเข้าหัวใจนะ ถ้ามันทิ่มเข้าหัวใจนะขนลุกขนพอง ถ้าขนลุกขนพอง นี่ใจดำแทงถึงใจดำของตัวเอง ถ้าแทงถึงใจดำของตัวเอง สิ่งของมันเสร्राหมอง สิ่งของมันอึดคักขัดสนในหัวใจ นี่มันสะเทือน มันสะเทือน เราจับปลานะ เราจับงูเห่าอยู่เราคิดว่าปลาไหล นี่เราก็จับของเราไป เพราะเราคิดว่าอย่างนั้น แต่พอมันมีปัญหาขึ้นมา อันนี้มันไม่ใช่ปลา อันนี้เป็นงู เป็นงูพิษด้วย ถ้างูพิษเราก็ตละออกไป

จิตใจถ้ามันหงายขึ้นมา แล้วมันฟังธรรมขึ้นมามันทิ่มเข้าไปในหัวใจ ขนพองสยองเกล้า นี่เพราะความไม่รู้มันถึงกอดคั่นหัวใจของเรา เห็นไหม เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงสัจจะความจริง เทวดาเขาส่งข่าวเป็นชั้นๆ ขึ้นไปนะ โลกธาตุนี้หวั่นไหวไปหมดเลย แต่มนุษย์ ๕ คนรู้ได้คนเดียว แล้วเรานี้วางศาสนาไว้ เราก็คือเป็นมนุษย์เหมือนกัน ทุกคนบอกว่ารู้ ทุกคนบอกว่ารู้ รู้อะไร? รู้อะไร? สิ่งทีนี้รู้อะไร? นี้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอน รู้ๆ นี่มันเป็นธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันเป็นธรรมสาธณะนะ

ธรรมสาธณะ คุณถนนวนหนทางนี้เป็นสาธณะไหม? ใช่ ถนนวนหนทางเป็นสาธณะ รัฐบาลเป็นคนสร้างมา เราใช้ถนนวนหนทางนั้น ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่เทศน์ว่าการที่วางไว้เป็นสาธณะไหม? เป็น เป็นเพราะว่า นี่เวลาศีลธรรมถ้ำเข้มแข็งขึ้นมา กฎหมายไม่ต้องใช้เลย กฎหมายเขาใช้เวลาคนคือ คนที่ทำผิดแล้วกฎหมายถึงบังคับใช้กฎหมาย แต่ถ้าเขามีศีลธรรมจริยธรรมในหัวใจของเขา กฎหมายจำเป็นต้องใช้ไหม? เพราะเขาดีของเขาในหัวใจ

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าศีลธรรมจริยธรรมในหัวใจ ถ้ามันเป็นความจริงของมันขึ้นมา เป็นความจริงขึ้นมามันละลายต่อใจใจ จิตเวลามันเกิดปัญหาขึ้นมามันมีความละลายของมัน มันสะเทือนหัวใจของมัน มันทำสิ่งที่โลกเขาทำกันแบบนี้ไม่ได้หรอก เห็นไหม สิ่งทีโลกทำกัน มนุษย์คิดอย่างหนึ่ง ทำอย่างหนึ่ง พูดอย่างหนึ่ง แต่ถ้าเป็นความจริงเข้ามามันสะอาดขึ้นมาในหัวใจนั้น ถ้าในหัวใจนั้น เวลาหลวงปู่มันเทศน์ว่าการทำไมท่านถึงเหมือนกับฟ้าผ่าล่ะ? ฟ้าผ่าเพราะทิวฐิมานะของเราไง สิ่งทีเรารู้นี่เรารู้อะไร? เรารู้โดยความไม่รู้

นี่พอบอกว่าโดยความไม่รู้ลงไปหมดเลย รู้ด้วยความไม่รู้ เรารู้ของเรา รู้ด้วยสัญญา รู้ด้วยความจำ แต่ตัวจิตมันไม่รู้ ถ้าตัวจิตมันไม่รู้มันเก้อๆ เจินๆ นะ มันเงอะๆ งะๆ ในหัวใจนั้นแหละ

เวลาฟังเทศน์ อืม...รู้ รู้อยู่ รู้แต่ลึกๆ ก็สงสัย รู้อย่างไร? มันรู้โดยไม่รู้ เวลามันรู้โดยไม่รู้ ครูบาอาจารย์ถึงต้องกระหน่ำไปพอกะหน้าเข้าไปมันงงนะ รู้โดยไม่รู้ รู้สิ่งต่างๆ หมดยุคแต่ไม่รู้ แต่ถ้าหลับตานะ เราหลับตาของเรา แล้วเรากำหนดนึก นี้มีคำบริกรรมของเรา หายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโธ

หลวงตาบอกว่า “เวลากำหนดพุทโธสะเทือนสามโลกธาตุ”

สะเทือน เห็นไหม สะเทือนสามโลกธาตุ เพราะผลของวิญญูะ จิตดวงนี้ จิตที่มันนั่งอยู่เป็นเรามันเวียนตายเวียนเกิดมาในสามโลกธาตุนี้ เวลาสะเทือนมันก็สะเทือนคันขั้วอันนี้ ถ้ามันสะเทือนคันขั้วอันนี้ เห็นไหม พอจิตมันสงบเข้ามามันออกใช้ปัญญาของมัน นี่พระพุทธเจ้าสอนที่นี่ ถ้ามันออกใช้ปัญญาของมัน ถ้าออกใช้ปัญญาของมันเขาจะไม่ผูกกันแบบเล่ห์กล พุคกันไม่รับผิดชอบ

นี่รู้โดยไม่รู้ไง ฐธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาฐธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเหมือนเด็ก เด็กพอเข้าใจผิด พอพ่อแม่บอกให้มันเข้าใจได้ถูกต้อง เออ หนูไม่รู้ หนูไม่รู้ เห็นไหม หนูไม่รู้ แต่จิตใจสำนึกเขาก็ยังไม่รู้อยู่นั่นแหละ

นี่ก็เหมือนกัน เราศึกษาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้เป็นธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใช่ไหม? แต่จิตเราไปศึกษา เห็นไหม จิตใจมีวิชา แต่ถ้าเราทำ ความสงบของใจเราขึ้นมาล่ะ? ใจของเราสงบขึ้นมา เพราะมันสงบขึ้นมามันรู้ตัวตนของมัน ถ้ามันรู้ตัวตนของมัน แล้วเอาตัวตนสิ่งนั้นไปศึกษา จิตมันสงบแล้วจิตจิต เขาบอกจิตเดิมแท้ที่ส่องใส จิตเดิมแท้หมองไปด้วยอุปกิเลส

จิตมันส่องใส ส่องใสมันมีธรรมอยู่แล้ว มันมีความเข้าใจ มันส่องใสอยู่แล้ว มันส่องใส มันส่องใสเพราะเรามองไง เรามองไปที่พระอาทิตย์นี่ มีดวงจันทร์เรามองเห็นไหม? เห็นแสงสว่างไหม? เห็น แล้วดวงจันทร์กับพระอาทิตย์มันรู้ตัวมันไหม? มันไม่รู้ตัว แต่ว่าสิ่งที่เรามองเห็นใช่ไหม?

นี่ก็เหมือนกัน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่าจิตเดิมแท้ที่ส่องใส จิตเดิมแท้ที่หมองไปด้วยอุปกิเลส เพราะท่านรู้ท่านเห็นของท่าน แต่เราไปจำมา จิตส่องใสๆ ถ้ามันมีปัญญาขึ้นมามันก็เป็นธรรมๆ มันเป็นธรรมนี้รู้โดยไม่รู้ไง มันไม่รู้ตัวของมัน พอไม่รู้ตัวของมัน ที่มัน

ศึกษา ที่มันรู้ ฐรรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เรามองไปสิเราเห็นแสงสว่างจากพระ
อาทิตย์ แต่จิตเราไม่ส่องใสหรือ จิตเราเศร้าหมอง จิตเราทุกข์ยาก แต่เราเห็นพระอาทิตย์ส่องใส
เราเห็นพระจันทร์ส่องใส

นี่จิตส่องใสๆ นี่มันพูดแต่ปาก รู้เลยไม่รู้แบบนี้ รู้โดยที่ไม่รู้ รู้ว่าจิตส่องใสๆ จิตส่องใส
เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านย้อนของท่านไปเห็นความส่องใสของท่าน นี่ครุบา
อาจารย์ของเราท่านประพฤติปฏิบัติไปท่านรู้ของท่าน จิตเดิมแท้ที่ส่องใส จิตเดิมแท้หมองไป
ด้วยอุปกิเลส จิตเดิมแท้ที่ส่องใส จิตเดิมแท้เป็นผู้ข้ามพ้นกิเลส มันต้องทำลายความส่องใส ส่อง
ใสคืออภพอ ส่องใสคือเริ่มต้นจากฐานของความคิด

ความคิดมันมาจากไหน? ความคิดมาจากพลังงาน ความส่องใส นั่นคือตัวพลังงาน
พลังงานนั้นเป็นอวิชา พลังงานนั้นเป็นอวิชาเพราะอะไร? เพราะมันเวียนตายเวียนเกิด เห็น
ใหม่ แล้วเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเข้าไปรู้อย่างนั้นแล้วมาบอกเรานะ เราก็ส่องใสๆ
นี่จิตมีความส่องใส น้ำใสจะเห็นตัวปลา ก็นั่งสมาธิกันนะ รอให้ปลาขึ้นมาชน มันมีปลาตัวไหน
บ้างมันจะเข้าไปให้เขาจับมันไปกิน มีปลาตัวไหนมันคิดอย่างนั้นบ้าง?

มันไม่มีปลาตัวไหนคิดอย่างนั้นหรือ ปลาตัวไหนเขาก็คิดของเขา จิตส่องใสเขาจะวิ่ง
หนีใหญ่ เขาจะยิ่งว่ายหลบไปใหญ่ เขาจะไปหาที่หลบซ่อนของเขา เขาไม่วิ่งมาให้เราจับหรือ นี่
จิตพอส่องใสแล้วเห็นตัวปลา เห็นอย่างไรล่ะ? นี่มันเป็นบุคลาธิษฐานที่ธรรมขององค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าพูดไว้อย่างนี้จริงๆ นี่รู้โดยไม่รู้ไง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกทำจิต
ให้มันส่องใส น้ำใสแล้วจะเห็นตัวปลา ไอ้เราก็ทำให้ใส จิตส่องใสจะเห็นตัวปลา...ไม่มีทาง
เป็นไปได้ คนปฏิบัติเขาจะรู้ คนปฏิบัติเขาจะรู้ว่าอะไรจริงและอะไรไม่จริง

เวลาอุปมาอุปมัยเหมือนเราสอนลูกเรา ลูกเราตอนที่มันเป็นทารก เห็นใหม่ เขาต้องการ
สิ่งใดเราต้องปรนเปรอเขาทั้งนั้นแหละ ให้เขาเจริญเติบโตขึ้นมา พอเจริญเติบโตขึ้นมาเราต้องหา
เหตุผล ต้องให้เหตุผลอธิบายเขาแล้วว่าลูกจะต้องเข้าใจเหตุต้องเข้าใจผลกับโลกแล้วนะ พอ
โตขึ้นมาเขาอยู่ในสังคมเขาจะต้องทนคนแล้วนะ ถ้าโตขึ้นมาอยู่ในสังคมเขาจะเป็นเหยื่อของ
สังคมให้คนหลอกลวงอีกไหม?

จิตใจของผู้ประพฤติปฏิบัติเป็นแบบนี้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนครั้งแรกก็
สอนแบบทารก เห็นใหม่ สอนอนุพัทพิถาให้ทำทาน ให้เสียสละ ถ้าผลของมันก็ไปสวรรค์ ไป

ต่างๆ นี่ให้ถือเนกขัมมะ เนกขัมมะเรื่องถือพรหมจรรย์เข้ามา เราจะเป็นเทวดาที่นี่ ถ้ามนุสสเด
รัจฉาโน ตัวเป็นมนุษย์ ใจเป็นสัตว์ มนุสสเทโว นี่ตัวเป็นมนุษย์ ใจเป็นเทวดา เราจะเป็นเทวดา
กันที่นี่ เราจะเป็นเทวดากันเดี๋ยวนี้ แล้วพอเทวดา นี่การเป็นเทวดา แล้วเราจะสละทิ้งอย่างไร?

นี่ก่อนที่มันจะปล่อยวางมันต้องรู้ถึงศักยภาพของเรา มันจะปล่อยวาง เห็นไหม ทุกคน
บอกว่าเราเป็นคนไม่เห็นแก่ตัว ให้เรามีเงินคนละหลายๆ ล้าน เราจะเสียดสละเงินนั้นไหม? นี่ทุก
คนว่าไม่เห็นแก่ตัว เวลามีสั่งมาบอกไม่เห็นแก่ตัวเพราะไม่มี พอมีขึ้นมาเสียดสละไม่ได้ มีเงิน
ขึ้นมาเงินของเรา

นี่ก็เหมือนกัน พอจิตมันสงบเข้าไปนี่รู้อะไร? เห็นอะไร? ก่อนที่มันจะปล่อยวาง หลวงตา
บอกว่าเศรษฐีธรรมๆ เศรษฐีธรรมท่านมีของท่านจริงๆ เป็นเศรษฐีแล้วเสียดสละออกไปมันถึง
เป็นธรรม เป็นยากก็เจ็บใจบอกว่าเป็นเศรษฐี เป็นยากก็เจ็บใจตัวเองก็เอาตัวไม่รอด แล้วบอกว่า
มันเป็นเศรษฐีธรรม มันเป็นเศรษฐีธรรมมันเอามาจากไหน?

นี่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงสัจจะความจริง มนุษย์ ๕ คนนะ มี
พระอัญญาโกณฑัญญะองค์เดียวที่รู้ อีก ๔ องค์นะ พระอัสสชิ พระมหานามะ ก็เป็นพระอรหันต์
ต่อมาข้างหน้า แต่ตอนนั้นก็ยังไม่รู้ แล้วในปัจจุบัน เห็นไหม เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ
เจ้าแสดงธรรมมา แล้วเรารู้อะไร? คู่มือต้นข้าวของเรา ผู้ที่ฟังธรรมครั้งแรก ปัญจวัคคีย์ ๕ คนรู้คน
เดียว อีก ๔ คนไม่รู้ แต่เราบอกว่าอะไร เราทำอะไรทุกอย่าง เรารู้หมดๆ รู้อะไร? รู้โดยไม่รู้ใจ รู้
โดยสิ่งที่เราไม่รู้ รู้โดยอวิชา

ฉะนั้น สิ่งที่เราเสียดสละทำบุญกุศลกันนี้มันเป็นประเพณีวัฒนธรรม แต่เราต้องมีหลักมี
เกณฑ์ในหัวใจของเรา คนที่มีหลักมีเกณฑ์นะ คนที่มีน้ำใจ ทำสิ่งใดมันแสดงออกมาจากใจอัน
นั้น ถ้าคนมีน้ำใจทำสิ่งใดจะไม่กระทบกระเทือนคนอื่น คนมีน้ำใจนะ นี่ใจเขาใจเรา ทุกคน
เกลียดความทุกข์ ปราบปรามความสุข สิ่งใดทำให้คนมีความสะเทือนใจไม่ควรทำ ไม่ควรทำ เราก็
ไม่ชอบ เราก็ไม่ต้องการอย่างนี้ ถ้าเราไม่ต้องการอย่างนี้ เราไม่ควรทำกับคนอื่นอย่างนี้

นี่พูดถึงมารยาทสังคม เห็นไหม แล้วเวลาความคิดที่มันเบียดเบียนหัวใจเราจะดูแลใจของ
เราอย่างไร? ถ้าใจของเราเราไม่ดูแล ใครจะดูแลใจเรา? แล้วดูแลใจก็บอกว่าดูจิตๆ ไปดูกันที่
ไหน? จิตเอ็งอยู่ที่ไหน? เอ็งรู้จักจิตของเอ็งหรือ? ที่พูดออกมานี้เป็นจิตแล้วหรือ? ที่พูดออกมานี้

อาการทั้งนั้น โดยสัญชาตญาณของมนุษย์ มนุษย์เกิดมามีสถานะแบบนี้ก็พูดกันออกไปปากเปือกปากและ ปัญจวัคคีย์นะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศน์สังฆกรรมนะ รู้คนเดียว

นี่บอกว่าจิตดูที่ไหน? แต่ถ้าเรากำหนดใจของเรา กำหนดพุทโธ พุทโธที่ว่าจิตใจของเรา เวลาพุทโธให้มันมีที่เกาะ ให้มีความร่มเย็นเป็นสุขก่อน ให้มันมีความร่มเย็น ให้มันเย็นของมันขึ้นมาได้ ถ้ามันเย็นของมันขึ้นมาได้นะมันจะซาบซึ้ง ซาบซึ้งที่ไหน? อย่างที่ว่านี่มนุษย์เกลียดความทุกข์ บรรณาความทุกข์ทั้งหมด จิตใจถ้ามันเครียด จิตใจที่มันเศร้าหมอง จิตใจที่มันอัดอั้นตันใจ เราจะประพฤติปฏิบัติอย่างไร? แต่เวลาจิตใจของเรามันสงบร่มเย็นขึ้นมาจะ ทำไมมันเป็นแบบนี้? ทำไมมันเป็นแบบนี้?

ของนี้มันหาได้จากภายในหัวใจของเรา แต่กว่าที่มันจะหาได้มันต้องมีเหตุมีผลของมัน จิตใจนั้นถึงจะยอมรับ เขาบอกว่าพิจารณาภายใน เราไปดูซากศพกัน เราเห็นทั้งหมดแหละ เห็นซากศพแล้วมันได้อะไรขึ้นมา? ถ้าจิตใจเราไม่สงบนะ มันได้ขึ้นมาจะมันได้เป็นโทษ ได้เป็นโทษอย่างไร? ใครไปเห็นที่เกิดอุบัติเหตุขึ้นมาที่กินอะไรไม่ได้เลย มันจะอาเจียน เห็นไหม นี่เป็นเรื่องโลกๆ

แต่ถ้ามันเป็นความจริงนะ จิตมันสงบขึ้นมา พอมันเห็นขึ้นมาจะมันเห็นมันสะท้อนขึ้นหัวใจ สะท้อนขึ้นหัวใจว่าจิตได้สำนึก นี่มนุษย์ชีวิตนี้เป็นของเรา ร่างกายนี้เป็นของเรา สรรพสิ่งนี้เป็นของเรา มันเป็นของเราเพราะมันเป็นโดยสมมุติ มันเป็นของเราเพราะเราสร้างบุญกุศลกันมาจนถึงเป็นของเรา แต่เป็นชั่วคราว เพราะเป็นชั่วคราว ถ้าเราถลำกับความ เป็นของชั่วคราวอย่างนี้ ความสมมุติอย่างนี้เราจะลืมตัว แต่พอจิตมันสงบเข้าไปแล้ว พอมันไปเห็นกายตามความเป็นจริงมันสะท้อนบนพองสยองเกล้า พองนพองสยองเกล้ามันพิจารณาของมัน เขาเห็นอย่างนั้นนะ

นี่เห็นโดยธรรมไง เห็นโดยที่พระอัญญาโกณฑัญญะ เห็นไหม

“สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งทั้งหลายต้องดับเป็นธรรมดา”

เวลามันเกิดที่ความคิดเกิดที่ใจขึ้นมา มันเกิดขึ้นมามันไม่ธรรมดาเลย เกิดแล้วมันคิดไป แต่พอมันทันมันเห็นของมัน มันเกิดธรรมดา เห็นไหม พอมีปัญญาขึ้นมามันก็ดับเป็นธรรมดา มันเกิดขึ้นที่ไหน มันดับลงที่นั่น พอดับลงที่นั่น นี่ความคิดเกิดจากพลังงาน พอมันดับที่พลังงาน

พลังงานมันส่งออกไปแล้ว แล้วมันย้อนกลับมาทำลายพลังงาน พลังงานก็เชื่อ รู้โดยไม่รู้ว่าจะมันไม่รู้ใช่ไหม? แต่เพราะมันรู้โดยรู้ พลังงานความคิดเกิดขึ้นมาใช่ไหม? แล้วมีปัญหาทันกับความคิดนั้น ความคิดย้อนกลับไปพลังงาน

พอไปทำลายพลังงานนั้น เห็นไหม นี่สักกายทิฏฐิ ทิฏฐิความเห็นที่มันส่งความคิดออกมา มันก็ต้องทำลายตัวมัน พอมันทำลายตัวมัน นี่ปัญญาเขาเกิดกันอย่างไร? ถ้าปัญญาเขาเกิดกันอย่างไร นี่พระอัญญาโกณฑัญญะรู้อันนี้? สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งทั้งหลายต้องดับเป็นธรรมดา แล้วดับอย่างไร? เกิดอย่างไรละ? เกิดก็ขึ้น พระอาทิตย์ขึ้น พระอาทิตย์ตก ใจ เปิดไฟก็ดับไฟไป ทุกคนเห็นหมดแหละ แต่เห็นข้างนอก มันไม่เห็นจากภายในนะ

ถ้ามันเห็นจากภายใน เห็นไหม นี่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประกาศสังฆธรรมนะ ปัญจวัคคีย์ผู้คนเดียว อีก ๔ คนนั้นไม่รู้ แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศนาว่าการจนเป็นพระอรหันต์ทั้งหมดนะ พอเป็นพระอรหันต์ทั้งหมด เห็นไหม ไปเทศน์ยะ พอเทศน์ยะขึ้นมาอีก ๕๔ รวมทั้งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยเป็น ๖๑ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะเผยแผ่ธรรม

“เธอทั้งหลายเป็นผู้พ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและบ่วงที่เป็นทิพย์”

บ่วงที่เป็นโลกคือลาภสักการะ การสรรเสริญเยินยอ การไปปดมดเท็จ การทุจริต การหลอกลวง เห็นไหม เธอพ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและพ้นจากบ่วงที่เป็นทิพย์ บ่วงที่เป็นทิพย์ ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ทำดีต้องไปเกิดเป็นเทวดา สิ่งที่เป็นเทวดานี้บ่วงที่เป็นทิพย์ อยากไปเกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม อยากได้คุณงามความดี

“เธอพ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและพ้นจากบ่วงที่เป็นทิพย์ เธออย่าไปซ้อนทางกัน โลกนี้เรารื้อนนัก โลกนี้เขาต้องการธรรมเพื่อจะเข้าไปดับไฟในใจ เธออย่าไปซ้อนทางกัน ให้แยกกันไป ๖๑ สาย ออกไปเผยแผ่ธรรม”

ถ้าความจริงมันเป็นแบบนี้ พ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและพ้นจากบ่วงที่เป็นทิพย์ แต่ปัจจุบันนี้พ้นไหม? พ้นไหม? คุณแสวงหาอะไรกัน? เพราะมันไม่พ้นจากบ่วง ผู้ที่แสดงธรรมยังอยู่ในบ่วง บ่วงนั้นมันเลวรัดคอ พุศสะเตือนใจใครก็ไม่ได้ พุคสิ่งที่เป็นธรรมก็ไม่ได้ ต้องเอาใจ

สังคม ต้องเอาใจโลก บ่วงนั้นแหละมันรัดคอ ชรามันถึงไม่เป็นสังกรรมใจ ชรามถึงไม่เป็นความจริงใจ นี่เราตั้งใจของเรา ชรามคือเป็นแบบนี้ อาหารของใจนะ อาหารของใจ

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดถึงกาลามสูตร "ไม่ให้เชื่อๆ" ฉะนั้น สิ่งที่เราฟัง แล้วเราเอาไปพิจารณา สิ่งใดเป็นประโยชน์กับเรา นี่วันสำคัญทางพุทธศาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงสังกรรมความจริง แล้วเราก้ไปเทียบเคียงในหัวใจของเราว่าเราจะเอา สังจะความเป็นจริง หรือเราจะเอาสิ่งที่เป็นโลก เอวัง